

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobkyně: **L. T. H.**, narozené X
bytem X
zastoupené advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2024, č. j. MV-198817-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 9. 1. 2024, č. j. MV-198817-4/SO-2023, (dále jen „napadené rozhodnutí“) jímž bylo jako opožděné zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 10. 2023 č. j. OAM-32452-7/DP-2023, kterým bylo podle ust. § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní

řád“) zastaveno správní řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobkyně současně požadovala, aby jí byla přiznána náhrada nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně v podané žalobě vyslovila nesouhlas s argumentací žalovaného, jíž odůvodňuje opožděnost jejího odvolání. Namítala, že se její tehdejší zástupce nacházel v zahraničí, a tudíž nemohl převzít rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 20. 10. 2023. Poté, co písemnost převzal, podal odvolání spolu s chybějícími listinnými důkazy. Žalobkyně nepodala žádost o prominutí zmeškání lhůty či úkonu, neboť jí zástupce sdělil, že má čas podat odvolání do 8. 11. 2023, což žalobkyně učinila.
3. Žalobkyně dále vznesla námitku přepjatého formalismu, a to primárně ve vztahu k nepřijetí doložených dokladů, jakož v souvislosti s přiměřeností rozhodnutí s tím, že přepjatý formalismus je judikaturou označován za nezákonný a v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu. Poukázala na nález ústavního soudu, v němž byl vysloven závěr, že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu.
4. Žalobkyně namítala, že se správní orgány obou stupňů prostřednictvím nesprávného a nezákonného postupu správního orgánu prvního stupně, tedy v důsledku procesního usnesení namísto vydání meritorního rozhodnutí, účelově vyhnuly své zákonné povinnosti zakotvené v § 174a zákona o pobytu cizinců, tedy povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí dle tohoto zákona. Žalobkyně má přitom za to, že i napadené rozhodnutí musí být přiměřené, přičemž v daném případě se správní orgány k přiměřenosti svých rozhodnutí nikterak nevyjádřily.
5. Žalobkyně poukázala na to, že má na území České republiky vytvořeno veškeré zázemí, žije ve společné domácnosti s manželem, který má již řadu let povolen trvalý pobyt a svou podnikatelskou činností zajišťuje obživu celé rodině; žalobkyně žije na území již od roku 2021, přičemž zde nikdy nepáchala trestnou činnost, ani se nijak neprovinila. Má za to, že s ohledem na tyto skutečnosti je napadené rozhodnutí nepřiměřené.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný setrval na svém právním názoru a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitkám žalobkyně uvedl, že žalobkyně nepodala odvolání proti usnesení správního orgánu prvního stupně v zákonné lhůtě, tudíž se jednalo o opožděné odvolání. Žalobkyně přitom neuvedla důvod opožděného odvolání, ani nepožádala o prominutí zmeškání úkonu. Vzhledem k tomu, že odvolání nebylo podáno v zákonem stanovené lhůtě, nabylo usnesení správního orgánu prvního stupně a opožděné odvolání žalovaný zamítl, aniž se zabýval věcně jeho obsahem.
7. Žalovaný dále uvedl, že zkoumal, zda nejsou dány důvody pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Po provedeném posouzení věci však shledal, že nebyly splněny předpoklady k postupu podle § 95 odst. správního řádu, a s ohledem na procesní charakter rozhodnutí ani pro obnovu řízení či pro vydání nového rozhodnutí.

Ústní jednání

8. Při jednání soudu, konaném dne 10. 4. 2025 zopakoval zástupce žalobkyně, že tehdejší zástupce žalobkyně byl v zahraničí a na zamítnutou žádost reagoval bezprostředně poté, co převzal rozhodnutí, kterým nebylo žádosti žalobkyně vyhověno. Domnívá se proto, že bylo na místě zmeškání lhůty prominout. Dále odkázal na obsah podané žaloby.
9. Pověřený pracovník žalovaného při jednání soudu odkázal na písemné vyjádření k žalobě s tím, že trvá na zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobkyně podala dne 11. 8. 2023 u správního orgánu prvního stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, který jí byl vydán za účelem společného soužití rodiny na území. K převzetí písemnosti a „doplnění dokladů“ zmocnila žalobkyně osobu jménem T. A. M. Žalobkyně k žádosti nepředložila zákonem o pobytu cizinců stanovené listiny. Byla proto správním orgánem prvního stupně vyzvána, aby nedostatky žádosti ve stanovené lhůtě odstranila a nezbytné podklady doložila. Současně byla žalobkyně poučena o následcích neuposlechnutí výzvy ve stanovené lhůtě. Žalobkyně ve stanovené lhůtě, ani později na tuto výzvu nereagovala. Správní orgán prvního stupně tedy (a to po více než 2 týdnech po uplynutí lhůty) řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zastavil. Součástí spisu je doručenka, kterou bylo žalobkyni, resp. jejímu zmocněnci T. A. M., kterého žalobkyně k přebírání písemnosti zmocnila, usnesení správního orgánu prvního stupně doručováno. Zmocněnci žalobkyně bylo usnesení doručováno prostřednictvím pošty a z doručenky plyne, že zmocněnec žalobkyně byl doručujícím orgánem vyzván k vyzvednutí zásilky, bylo mu zanecháno poučení a zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 9. 10. 2023. Zmocněnec žalobkyně vyzvedl zásilku dne 20. 10. 2023 – doručenka obsahuje jeho jméno a příjmení, uvedení data vyzvednutí, jeho podpis, razítko pošty s datem 20. 10. 2023 a podpis pracovníka pošty. Žalobkyně podala dne 8. 11. 2023 osobně u správního orgánu prvního stupně odvolání. V něm uvedla, že má „zpoždění“ proto, že by chtěla doložit všechny doklady najednou, přičemž není zřejmé, zda odůvodňuje nevčasné předložení požadovaných listin či opožděně podané odvolání. Žalobkyně dle obsahu správního spisu nežádala o prominutí zmeškání lhůty, resp. o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Následně žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, jímž odvolání žalobkyně jako opožděné zamítl. Vycházel přitom z přesvědčení, že zmocněnci žalobkyně bylo doručeno usnesení správního orgánu prvního stupně dne 20. 10. 2023.
13. Soud konstatuje, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po uskutečněném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, byť den, v němž mělo být usnesení správního orgánu prvního stupně doručeno (20. 10. 2023), a tudíž i den, kdy skončila žalobkyni odvolací lhůta, byl žalovaným stanoven nesprávně.

14. Podle § 31 věty před středníkem správního řádu je zástupcem účastníka zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec.
15. Podle § 34 odst. 2 věty první správního řádu s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci.
16. Podle § 19 odst. 2 věty první správního řádu není-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.
17. Doručování fyzickým osobám pak upravuje § 20 správního řádu. Podle § 23 odst. 1, odst. 3 písm. b), odst. 4 věty první a odst. 5 správního řádu nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží. Písemnost se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jeho prostřednictvím. Adresát se vyzve vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.
18. V § 24 správního řádu je upravena fikce doručení. Podle § 24 odst. 1 správního řádu přitom platí, že jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.
19. Fikce doručení tedy nastane za předpokladu, že byla písemnost uložena (marně uplynula úložní doba) a zároveň byl adresát vyzván vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl, a byl písemně poučen o právních důsledcích. Na uplatnění fikce doručení přitom nemá vliv skutečnost, zda po uplynutí úložní doby došlo k převzetí písemnosti adresátem či ke vhození doručované písemnosti do schránky adresáta.
20. Podle § 24 odst. 2 správního řádu prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.
21. Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu činí odvolací lhůta 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
22. Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.
23. Na tomto místě soud připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž „rozhodnutí odvolacího orgánu o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřípustnost podle § 92 odst. 1 správního řádu není rozhodnutím, v němž by se správní orgán věcně zabýval

odvoláním účastníka řízení“. Tímto rozhodnutím „*odvolací správní orgán zamítá odvolání z důvodu jeho opožděnosti či nepřipustnosti, tj. z důvodu nenaplnění jedné ze základních procesních podmínek, bez níž nelze podané odvolání meritorně posoudit, proto také není odvoláním napadené rozhodnutí na základě opožděného či nepřipustného odvolání současně potvrzováno.*“ Soud je tedy v případě žaloby proti takovému rozhodnutí „*oprávněně zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu*“ (k tomuto srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 5 As 41/2009-91, č. 2127/2010 Sb. NSS).

24. Soud se proto při přezkumu napadeného rozhodnutí zaměřil na posouzení otázky, zda bylo odvolání žalobkyně po právu zamítnuto jako opožděné či nikoli.
25. Vzhledem ke zjištěním, učiněným ze správního spisu (bod 13 tohoto rozsudku), a za aplikace citovaných ustanovení správního řádu je třeba shrnout, že usnesení správního orgánu prvního stupně bylo řádně doručováno k rukám a na adresu žalobkyně zvoleného zmocněnce, a to prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Při doručování nebyl zmocněnec zastižen, a proto byla zásilka uložena na poště dne 9. 10. 2023. Zmocněnec žalobkyně byl vyzván k vyzvednutí zásilky a byl poučen o právních důsledcích, které by jeho případné jednání vyvolalo. Zmocněnec žalobkyně zásilku vyzvedl dne 20. 10. 2023. O prominutí zmeškání lhůty ke včasnému vyzvednutí zásilky z důvodu dočasné nepřítomnosti, či jiného vážného důvodu nebylo žalobkyní ani jejím zmocněncem žádáno ani prokazováno.
26. Z výše uvedeného je tedy třeba učinit závěr, že žalobkyni bylo usnesení správního orgánu prvního stupně doručeno nikoli dne 20. 10. 2023, v němž zmocněnec žalobkyně zásilku na poště převzal, ale 10. den ode dne, kdy byla zásilka obsahující usnesení připravena na poště k vyzvednutí, tj. dne 19. 10. 2023 (čtvrtek). Ode dne následného pak počala žalobkyni běžet 15denní lhůta k podání odvolání, která uplynula v pátek 3. 11. 2023. Pakliže žalobkyně podala odvolání až dne 8. 11. 2023, učinila tak zcela zjevně po uplynutí odvolací lhůty a žalovaný nepochybil, pokud opožděně podané odvolání zamítl. Na zákonnosti jeho rozhodnutí nemá tedy vliv jeho nesprávný úsudek o datu doručení usnesení správního orgánu prvního stupně a o počátku běhu odvolací lhůty. Tvzení žalobkyně, že se její zmocněnec dne 20. 10. 2023 nezdržoval na území České republiky, a tudíž nemohl zásilku vyzvednout, zůstalo jednak pouze v rovině tvrzení, a především v situaci, kdy žalobkyně nespojila odvolání s žádostí o prominutí zmeškání lhůty s řádným a důkazy podloženým odůvodněním, je třeba takové tvrzení shledat pro posouzení včasnosti podaného odvolání irelevantním, účelovým.
27. Námitku žalobkyně o formalistickém přístupu žalovaného neshledal soud důvodnou. Správní řád jednoznačně stanoví lhůtu, v níž může účastník brojit proti rozhodnutí správního orgánu opravným prostředkem. Jedná se o lhůtu zákonnou, kterou nelze překročit. Současně zákon jednoznačně stanoví, jaké nastanou následky v případě, kdy není lhůta dodržena, jímž je zamítnutí odvolání pro jeho opožděnost. Zákon nepřipouští a neumožňuje odvolacímu správnímu orgánu jinou možnost, než v případě opožděně podaného odvolání (pokud účastník nepodá žádost o prominutí zmeškání úkonu a pokud není s touto úspěšný), toto odvolání odmítnout. Dodržování jednoznačných zákonných ustanovení není žádným formalismem, ale dodržováním jedné ze základních zásad činnosti správních orgánů – postupovat v souladu se zákony. Vytýkala-li snad žalobkyně přepjatý formalismus správnímu orgánu prvního stupně, pokud zastavil správní řízení, pak tuto

námítku žalobkyně neuplatnila v odvolání, žalovaný se jí tudíž v napadeném rozhodnutí nikterak nevypořádával a není na soudu, aby sám přezkoumával námitky, které žalobkyně neuplatnila v odvolacím řízení. I Nejvyšší správní soud učinil závěr, že nové námitky nelze uplatňovat až v rámci soudního přezkumu, jelikož by tím došlo k popření zákonné úpravy (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2020, č. j. 4 As 68/2020 – 53).

28. K námitce žalobkyně, že nebyla správními orgány vyhodnocena přiměřenost dopadů jejich procesních rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců soud konstatuje, že nebylo povinností správních orgánů vyhodnocovat přiměřenost, a to za podpory poměrné obsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu, kdy tento soud např. v rozsudku ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27, uvedl že „*v případě zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno.*“ Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 256/2017-57, konstatoval, že „*hodnocení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele není součástí naplňování procesních podmínek, ale posuzuje se až v rozhodnutí o věci samé, a to jen v případě, kdy je tato povinnost explicitně stanovena v zákoně o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017 - 28).*“ V tomto rozhodnutí současně dodal, „*že v rámci své judikatury dospěl opakovaně k závěru, že povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 249/2016 a sp. zn. 9 Azs 288/2016).*“ V rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017-35, pak Nejvyšší správní uvedl, že „*v případě zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015-27).*“
29. Vzhledem k tomu, že soud vyhodnotil žalobu v mezích žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, zamítl ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 10. dubna 2025

Mgr. Lenka Havlíčková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.